

Economische Ontwikkeling 2020: Een economie onder druk

Willemstad, juli 2021

Economische Ontwikkeling 2020:

Een economie onder druk

De economie neemt af met -18,4 procent in 2020

2020 was een moeilijk jaar voor de Curaçaose economie, aangezien Covid een wereldwijde recessie veroorzaakte en internationale reizen beperkte. De achterblijvende toeristische activiteit, een onzeker perspectief voor het beheer van olieraffinaderij en vertraagde investeringsprojecten leidden tot een scherpe inkrimping van de economische bedrijvigheid. Dit allemaal verhoogde de werkloosheid, verlaagde overheidsinkomsten en versterkten onze economische kwetsbaarheden.

Een zware terugval in de economische activiteiten produceerde een krimp in het bruto binnenlands product (bbp) van 18,4 procent. Deze merkwaardige inkrimping was nooit eerder beleefd op Curaçao in de afgelopen jaren. Na 4 jaar achtereenvolgens een afname in de economie (2016, -1,0%; 2017, -1,7%; 2018, -2,2%; 2019, -3,4%), beland Curaçao in een diep corona recessie, dit betekent dat de omvang van de economie (ofwel het bbp) veel kleiner is dan in het jaar ervoor.

De eerste voorlopige berekeningen gericht op de economische ontwikkeling in Curaçao hebben betrekking op de reële ontwikkelingen, dat wil zeggen, dat zij gecorrigeerd zijn voor prijsontwikkelingen. De economische groei wordt berekend aan de hand van de volumegroei in het productieproces en de conjunctuurontwikkeling. Deze gegevens zijn nog voorlopig, omdat nog niet over volledige gegevens van alle bedrijfstakken kan worden beschikt. De economische indicatoren zijn statistieken die de huidige status van de economie van een land aangeven, afhankelijk van een bepaald gebied van de economie (zoals de industrie, de werkgelegenheid, de prijzen, etc.).

De economische ontwikkeling per bedrijfstak

De COVID-19-pandemie heeft in 2020 een negatief effect gehad op de bedrijvigheid op Curaçao dit is in verband met de verschillende maatregelen om onze zorgstelsels in voldoende toegerust te bereiden en voorzorg handeling te nemen ter minimaliseren van de verspreiding van het virus. Dit leidde tot de totale 'lockdown' van het land in essentie de bedrijvigheid van de economie. Over de hele linie van economische activiteiten heeft voornamelijk geen reële groei plaatsgevonden, maar een economische krimp.

De toegevoegde waarde van *Landbouw, visserij en mijnbouw* is gedaald met bijna 3 procent in 2020, in het voorgaand jaar was er een ook een daling waargenomen (-5,5 %).

De voortdurende tekortkoming van de industriële activiteiten zetten door in een daling van 56 procent in de bedrijfstak *Industrie*. De oorzaak is het uitvallen van de olieraffinage activiteiten in 2020. Andere industriële bedrijvigheid in deze bedrijfstak die zijn gedaald gezien hun afzetmarkt die ook tijdelijk zijn gesloten.

De *Utiliteitssector* (bestaande uit productie en distributie van elektriciteit, water en gas) vertoont een afname van ruim 6 procent in 2020. In deze bedrijfstak is er een afnemende in de volume-activiteit waargenomen van elektriciteit en een daling in de productie van water.

Activiteiten in de *Bouw* zette zich voort in een dalende situatie van 6 procent vergeleken met de achteruitgang van het jaar daarvoor van bijna 10 procent. Deze negatieve prestatie kan worden toegeschreven aan de maatregelen van stopzetting van de bouw voor een periode in verband met de pandemie, dalingen in de import van constructiematerialen, en daling in productie van zand en blokken.

De activiteiten in de *Handel* zijn sterk afgenomen met bijna 21 procent, ten opzichte van het voorgaande jaar (-13,7%). De daling is veroorzaakt door een afname van de goederenimport en de verschillende handelsactiviteiten van de bedrijven.

De trend in de bedrijfstak *Transport & Communicatie* vertoont een doorzettende daling van nagenoeg 23 procent in de economische activiteiten ten opzichte van voorgaande jaar. Bij transport zijn de activiteiten in de haven en luchthaven in het algemeen achteruitgegaan. De havenactiviteiten zijn voornamelijk zwaar getroffen bij de tankers, andere binnengeloodste schepen zijn ook achteruitgegaan in grote aantallen. Hierbij moet men denken aan de doorgerekende invloed van het uitblijven van een raffinaderij. De cruise calls en het aantal passagiers zijn nihil geworden vanaf april 2020 na de pandemie uitbraak. De luchttransportactiviteiten namen af als gevolg van een daling in het aantal passagiers en het aantal landingen, en er waren bijgevolg minder luchtvrachten. In de sector informatie en communicatie wordt aan de andere kant een stijging waargenomen in 2020.

De *Horeca* (verschaffen van diensten in accommodatie en maaltijden activiteiten) behorend bij de toerisme sector, deze is heftig gedaald in 2020. De activiteiten in de bedrijfstak hotels en restaurant zijn sterk afgenomen ten opzichte van het jaar 2019 die een groei vertoonde (4.9%). Een globaal overzicht van het aantal overnachtingen van toeristen vanuit de verschillende toeristische regio's laat zien dat er een algemeen ingrijpende afname heeft plaatsgevonden. De grootste afname was van Zuid-Amerika met 80 procent, daarna volgt het Caribisch gebied die is achteruitgegaan met 76 procent. Toeristische overnachtingen vanuit Noord-Amerika bleef een achteruitgang aanhouden van 61 procent. Europa laat weer een daling zien van 51 procent in

overnachtingen. Uit andere gebieden zijn overnachtingen gedaald met 46 procent. Min of meer is zowel het totaal aantal overnachtingen van toeristen met 58 procent en het totaal aantal bezoekers afgenomen met 62 procent. Deze achteruitgang gaat gepaard met de beschikbaarheid van luchttransport, welke in vele regio's was stopgezet wegens pandemie voorzorgsmaatregelen. De restaurants en cafés waren ook onder druk, ze waren niet helemaal operationeel en waren gebonden aan openingstijden, aantal klanten en soort service. Alles overziend brengt deze ontwikkelingen tot een daling in toegevoegde waarde in de bedrijfstak hotels en restaurants van bijna 20 procent.

Bij de bedrijfstak *Financiële instelling* is er een daling waargenomen (-5,1%). Deze daling is toegeschreven aan voornamelijk de afname in 'internationale zakelijke en financiële dienstverlening' en overige lokale commerciële bankactiviteiten. Activiteiten bij de grootste verzekeringsmaatschappijen laten een stijging zien.

De *Zakelijke diensten* (vastgoedactiviteiten; professionele, wetenschappelijke en technische activiteiten; Administratieve en ondersteunende activiteiten), is ook hard getroffen met een krimp van ruim 29 procent.

De bijdrage van de *Overheid* tot de economische ontwikkeling was reëel minder in 2020. Er is een daling van bijna 1 procent geconstateerd, de voorlopige toegevoegde waarde van de overheidsactiviteiten zijn reëel gedaald.

In de bedrijfstak *Onderwijs* wordt een lichte achteruitgang getoond in 2020. De toegevoegde waarde van particulier onderwijs is gedaald met 0,8 procent.

In de *Gezondheidszorg* is er een daling van 6 procent in 2020, vergeleken met de negatieve ontwikkeling van 2019. De daling in 2020 is voornamelijk te wijten aan minder activiteiten in verband met de Covid-maatregelen.

De wereldeconomie

In 2020 is de krimp van de wereld economie 3,3 procent, dit is overeenkomstig de "World Economic Outlook"¹ van het Internationaal Monetair Fonds. In 2020 is de wereldeconomie gedaald in vergelijking met het jaar 2019 (2,8%).

De ontwikkelde economieën geven een gemiddelde daling van de reële bbp ontwikkeling aan van 4,7 procent in 2020, in 2019 was het 1,6 procent. De daling is voornamelijk beïnvloed door o.a.

¹ International Monetary Fund. World Economic Outlook, April 2021: Managing Divergent Recoveries. (<https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/03/23/world-economic-outlook-april-2021>),

² Economic Commission for Latin America and the Caribbean' (ECLAC) https://www.cepal.org/sites/default/files/pr/files/table_press_gdp_preliminaryoverview2020-eng.pdf

de Verenigde Staten (-3,5%), de Eurozone (-6,6%) waarvan Nederland een afname beleefde in zijn economie van 3,8 procent. Andere landen zoals Verenigde Koninkrijk (-9,9%), Canada (-5,4%), en Japan (-4,8%) hebben allemaal een economische krimp in 2020.

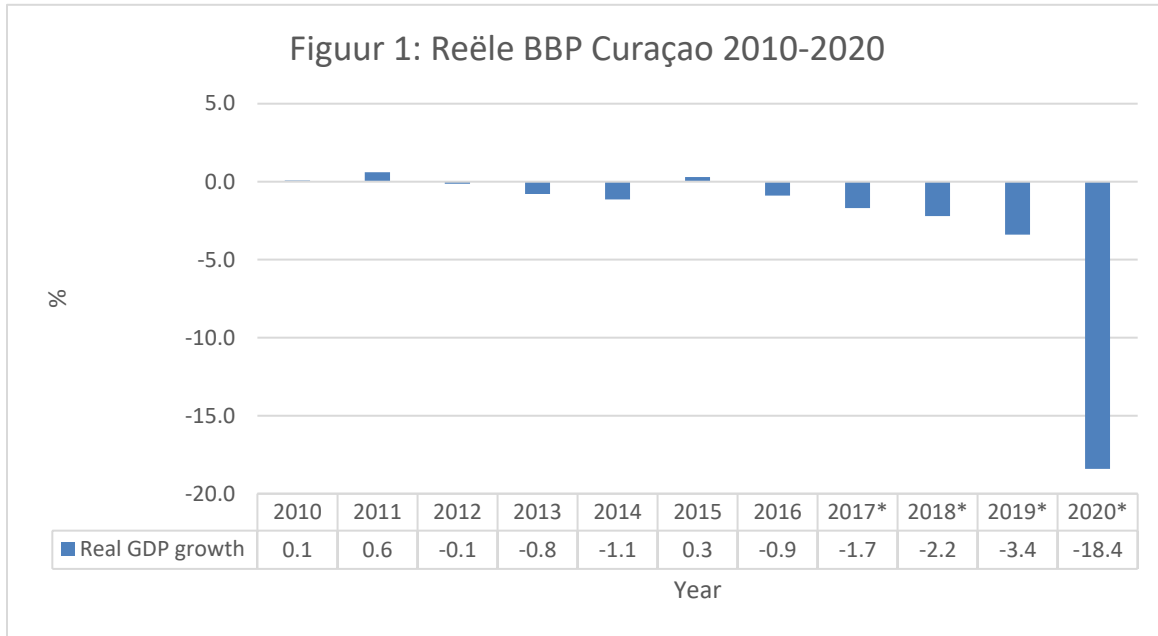
De opkomende en ontwikkelingseconomieën zetten door met een groeivertraging van -2,2 procent in 2020, in vergelijking met 2019 was het 3,6 procent. De economieën van Azië zijn algeheel gedaald met 1 procent.

In 2020 vertoont de economische ontwikkeling van Latijns-Amerika en Caribisch gebied een gemiddelde daling van -7,7 procent. Volgens de gepubliceerde data van 'Economic Commission for Latin America and the Caribbean' (ECLAC)² is in Latijns-Amerika de economie van Colombia met 7 procent reëel gedaald, terwijl Venezuela in een diepe recessie van 30 procent zit. In de Caribische regio heeft de Dominicaanse Republiek een negatieve reële groei van 5,5 procent, Jamaica met een daling van 9 procent, en Barbados een daling van 16 procent. De economische ontwikkeling in Curaçao loopt helaas in dezelfde trend van de meeste landen in de Caribische regio die ook boven de 10 procent daling en enkelen zelfs boven de 20 procent daling zijn.

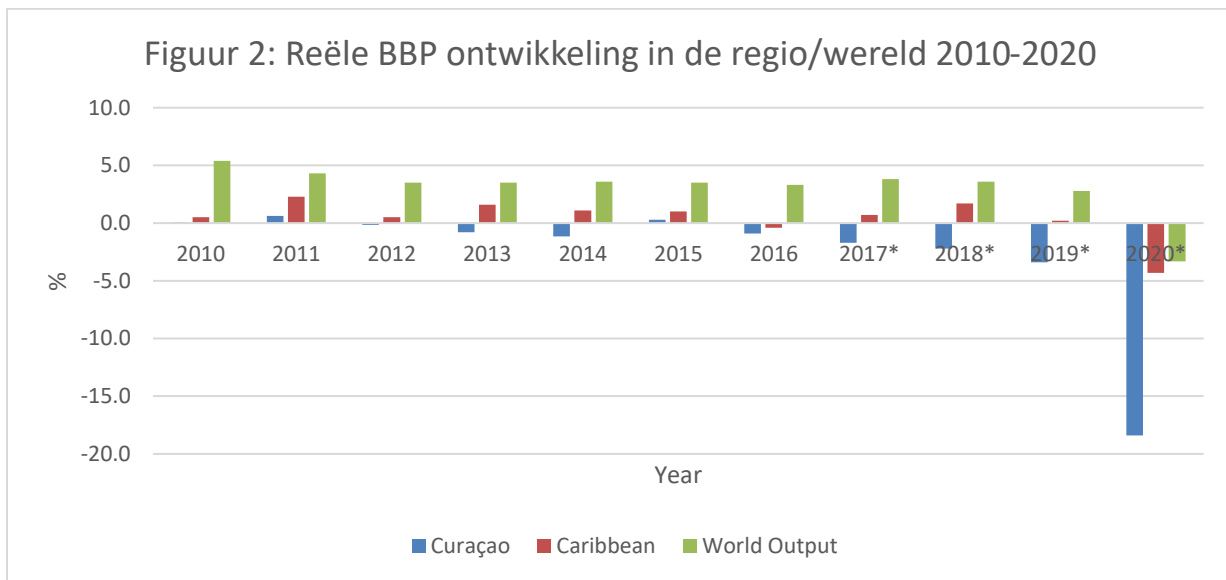
Historische economische ontwikkeling

De historische data van 2010 tot 2020 geeft aan dat de economische groei op Curaçao zeer laag is over de jaren. Een lage economische groei betekent dat er minder welvaart is om de bevolking te onderhouden, om armoede te bestrijden en om klimaatdoelstellingen te realiseren. Zonder economische ontwikkeling kunnen we onze sociale verplichtingen niet nakomen, komt onze welvaart onder druk en even goed ons welzijn. De figuur 1 geeft een uiteenzetting van de reële economische ontwikkeling over de jaren 2010 tot 2020. Er is een progressief beeld vanaf 2016 tot heden. De laatste jaar 2020 laat zien dat we sterk afhankelijk zijn van de buitenwereld en hoe kwetsbaar onze arbeidsmarkt is en hoe sterk het is gerelateerd aan de voortgang van de economie. Figuur 2 laat ook zien hoe Curaçao staat in de wereldeconomie en de regio. In 2010, 2011, 2015 en 2020 lopen we parallel met de economische ontwikkeling van de wereld en het Caribisch gebied. De overige jaren laat het tegenovergestelde economische pad zien.

////////////////////

**Nota: Curaçao Data 2017-2020 zijn schattingen*

**Nota: Curaçao Data 2017-2020 zijn schattingen*